

ПОСТАТІ, ПОДІЇ, ПОВІДОМЛЕННЯ**ПРОФЕСОРУ МИРОСЛАВУ СИВОМУ - 65**

У 2015 році виповнилось 65 років від дня народження та 45 років виробничої, науково-дослідної, педагогічної та громадської діяльності доктора географічних наук, кандидата геолого-мінералогічних наук, професора, завідувача кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Мирослава Яковича Сивого.

Мирослав Якович народився 16 лютого 1950 р. в с. Клебанівка Підволочиського району Тернопільської області, у селянській родині. У 1965 р. Мирослав Якович закінчив Клебанівську восьмирічну школу, а в 1967 р. – Тернопільську СШ № 6. У цьому ж році вступив до Львівського державного університету ім. І.Франка на геологічний факультет, який закінчив у 1972 р. за спеціальністю "геологія і розвідка родовищ корисних копалин".

Після закінчення університету був скерований на роботу в трест "Уралвуглерозвідка" (м.Челябінськ), де займався дорозвідкою шахтних полів Кизеловського кам'яновугільного басейну на Північному Уралі. Пройшов шлях від техника до дільничного геолога.

В 1974-1977 рр. М. Сивий навчався в очній аспірантурі при відділі геології вугілля Інституту геології та геохімії горючих копалин АН УРСР у Львові (науковий керівник – д.г.-м. наук, професор В. О. Кушнірук). У 1980 р. в Дніпропетровському Гірничому інституті ім. Артема успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: "Особливості регіонального метаморфізму вугілля Львівсько-Волинського басейну". Після захисту дисертації працював у відділі геології вугілля на посаді молодшого наукового співробітника, опублікував у співавторстві з Є. Бартошинською, С. Биком та А.Муромцевою монографію "Угленосные формации юго-западной окраины Восточно-Европейской платформы" (1983).

У 1982 р. Мирослав Якович на конкурсній основі почав працювати на кафедрі географії Тернопільського державного педагогічного

університету ім. В. Гнатюка на посаді старшого викладача, а з 1988 р. – доцента. В листопаді 2005 р. у Львівському національному університеті імені І. Франка захистив докторську дисертацію на тему: "Теорія і практика конструктивно-географічного аналізу мінерально-сировинних ресурсів Подільського регіону" (науковий консультант – д.г.н., професор І. П. Ковальчук). В листопаді 2006 р. рішенням ученої ради Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка призначений на посаду професора кафедри фізичної географії, в липні 2008 р. – на посаду завідувача цієї кафедри (нині – кафедра географії та методики її навчання), яку займає до цього часу.

Результатом багаторічних досліджень в Тернопільському педагогічному університеті стали монографії: "Мінерально-ресурсний потенціал Тернопільської області" – у співавторстві з В. Кітурою (1998), "Мінеральні ресурси Поділля: конструктивно-географічний аналіз та синтез" (2005), "Природні умови та ресурси Тернопільщини" (за ред. М. Сивого та Л. Царика) (2011), "Мінеральні ресурси України" (співавтори – І. Паранько. Є. Іванов) (2013).

В монографічних роботах та докторській дисертації М. Сивим розроблена й апробовується концепція конструктивно-географічних досліджень мінерально-сировинних ресурсів (МСР) та мінерально-сировинних комплексів (МСК) окремих регіонів. Суть її полягає у всебічному аналізі географічних особливостей родовищ корисних копалин та існуючої інфраструктури МСК, оцінюванні потенціалу МСР, розробці на цій основі сучасних і перспективних оптимізованих моделей територіально-господарських комплексів мінерально-сировинної орієнтації, прогнозуванні їх розвитку, вирішенні геоекологічних проблем, спричинених гірничо-видобувною діяльністю, а також прийнятті управлінських рішень щодо збалансованого природокористування.

В останні роки пріоритетним напрямком досліджень професора М. Сивого є застосування конструктивно-географічного підходу до вивчення мінерально-сировинної бази України та проблем, які супроводжують експлуатацію родовищ корисних копалин у гірничопромислових регіонах країни.

В наукових часописах, збірниках матеріа-

лів наукових форумів різного рангу, Тернопільському енциклопедичному словнику М. Сивим опубліковано понад 230 наукових та науково-методичних праць.

За час роботи в Тернопільському педагогічному університеті професором М. Сивим підготовлено (у співавторстві з Й. Свинком) низку україномовних підручників та посібників з геології для студентів географічних, біологічних та хімічних спеціальностей вищих навчальних закладів (вперше в Україні), виданих з грифом МОН України, серед яких "Геологія з основами палеонтології" (Вища школа, 1995), "Лабораторний практикум з геології з основами палеонтології" (Віпол, 1997), "Геологія" (Либідь, 2003), "Геологія. Практикум" (Либідь, 2006), "Геологія з основами геохімії та палеонтології" (вид-во ТНПУ імені В. Гнатюка, 2011). Підручники й посібники з геології використовуються в усіх профільних вузах України. Загалом, проф. М. Сивим підготовлено й опубліковано 14 підручників та посібників для вищої школи (в тім числі, "Основи інженерної геології" – для будівельних спеціальностей (2013), "Палеогеографія" (2014), "Основи й методи наукових досліджень в фізичній географії" (у співавторстві, 2014), "Географія мінеральних ресурсів України" (2015) тощо.

На географічному факультеті проф. М. Сивий читає курси "Геологія", "Геологія з основами геоморфології", "Палеогеографія", "Географія мінеральних ресурсів України", "Концепції сучасного природознавства".

Проф. М. Сивий керує також підготовкою студентами дипломних, магістерських робіт, кандидатських дисертацій. Під його науковим керівництвом захистили кандидатські дисертації аспіранти кафедри Б. Гавришок (2013 р.) та О. Семенен (2014 р.), підготував до захисту роботу асистент Р. Бронцький. Мирослав Якович веде активну рецензійну, редакторську роботу (член редколегії наукових часописів "Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія", "Історія української географії" та "Екологічна безпека й збалансоване природокористування"), опонує дисертаційні роботи, є членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти й науки України та Почесною грамотою Тернопільської обласної державної адміністрації.

Своє 65-річчя Мирослав Якович зустрів сповненим життєвих сил та нових творчих планів і проектів, спрямованих на подальший розвиток географічної освіти й науки на кафедрі та географічному факультеті.

Колектив географічного факультету